

بسمه تعالی

(جلسه عمومی مادران دبستان یک) یازدهم بهمن ماه ۱۴۰۲

دکتر کریمی:

* ما چه کاری باید انجام دهیم تا دانش آموزان به مطالعه تشویق شوند؟

هدف از مطالعه، افزایش سطح دانایی و اطلاعات است و وقتی که این دانایی افزایش پیدا کند فرد در موقعیت‌ها و مسائل مختلف و حل مشکلات موفق‌تر خواهد بود و عقلانی‌تر عمل می‌کند، همچنین پژوهش‌های بالینی نشان داده است که اگر افراد مطالعه‌ی کتاب را از کودکی شروع کنند در آینده از پیشرفت تحصیلی بیشتر و بهتری بهره‌مند می‌شوند. گاهی پیش می‌آید که در مطالعه در صد و وقت بسیار زیادی صرف مطالعه کتاب‌های غیر درسی و زمان کمی صرف مطالعه درسی می‌شود که این نادرست است زیرا در مطالعه نیز باید تعادل رعایت شود. در مرحله اول ما باید تلاش کنیم کتابی که برای کودک خود تهیه می‌کنیم، مطابق با ویژگی‌های جسمی و روحی او باشد و از والدین تقاضا می‌شود قبل از اینکه کتاب را در اختیار فرزند خود قرار دهند اول خودشان کتاب را بررسی کنند و نگاه کنند که برای کودکشان مناسب هست یا خیر زیرا گاهی کتابی که تهیه می‌شود متناسب با شرایط کودک نیست. ما در بحث تهیه کتاب باید به این موضوع توجه کنیم که کتابی را تهیه کنیم که قطعاً مطلب مفید و مناسبی چه برای خودمان و چه برای فرزندان داشته باشد زیرا کتابی که از لحاظ محتوا غنی نباشد می‌تواند به انسان آسیب بزند. کودکان در سنین نزدیک به پیش‌دستانی به اصطلاح در دسته‌بندی عملیات عینی قرار می‌گیرند یعنی به تصاویر و ظاهر امر بیشتر اهمیت می‌دهند و اگر والدین کتابی را تهیه کنند که مناسب او نباشد و تصویر و رنگ و شکلی در آن نباشد، برای فرزندان در این سن جذابیتی ندارد و این از لحاظ علمی هم ثابت شده است و بخش عمده‌ای یادگیری انسان نیز از راه بینایی شکل می‌گیرد و این یادگیری وقتی که رنگ و تنوع باشد، بیشتر می‌شود. یک کتاب خوب باید خلاقیت داشته باشد و بتواند فرزندان ما را درگیر خود کند و خود کودک علاقه به خواندن آن پیدا کند و برایش جذاب باشد و در پژوهش‌های روانشناسی نیز ثابت شده که کودکان به کتاب با خلاقیت، جذب می‌شوند و با آن انس می‌گیرند و به خود آگاهی آنها نیز کمک می‌کند. کتاب باید با ارزش‌های خانواده نیز مطابق باشد و به والدین سفارش می‌شود که به این مورد توجه داشته باشند که کتاب با شرایط تربیتی و تفکری خانواده متناسب باشد تا به شرایط آسیبی نرساند زیرا در کنار خانه و مدرسه، کتاب نیز تأثیر خوبی بر موضوع تربیت دارد. نکته بعدی این است که کتاب حتماً باید آموزش جدیدی به خودمان و فرزندانمان بدهد. در سنین دبستان و کمتر توصیه می‌شود که حتماً کتاب باید پایان خوبی داشته باشد و پایان غمگین یا پایان باز نباشد تا آرامش فرزند را بهم نزند. کتاب باید احساس

رضایت‌مندی را به فرد منتقل کند تا فرد تشویق به خواندن و معرفی کردن به بقیه بشود. یک کتاب خوب اصلاً نباید خسته‌کننده باشد. برای کودکان کلاس اول ابتدایی خطوط کتاب نباید از ۱۵ خط بیشتر شود همچنین کلاس دوم ۲۰ خط و پایه سوم ۲۵ خط نباید بیشتر شود و داستان‌های طولانی در این سنین به هیچ‌عنوان توصیه نمی‌شود زیرا سطح و مقدار توجه آنها پایین است. حال اگر کتاب طولانی بود شما سعی کنید مقدار کمی از آن را برای کودک خود بخوانید و ادامه را به روز بعد منتقل کنید زیرا اگر کتاب طولانی باشد و به کودک نیز فشار وارد شود او کاملاً از مطالعه کتاب منصرف می‌شود و والدین بیشتر نقش را در فرهنگ کتابخوانی والدین دارند زیرا شما هر بذری را که بکارید، همان را درو می‌کنید. مدرسه باید فضای کلاس را متناسب با سن و مقطع و موضوع مورد یادگیری کلاس و محل آموزش را فراهم کند و وقتی این اتفاق رخ دهد هم یادگیری بهتر می‌شود و هم آمار مطالعه بیشتر می‌شود. معلم باید تلاش کند در هنگام تدریس، کتاب‌هایی را نیز به فرزندان معرفی کنید زیرا معلم بعد از ورود کودکان به دوره ابتدایی تبدیل به الگوی دیگری برای آنها می‌شود. نکته بعدی این است که مسئولین در مدرسه سعی کنند به کودکان کار پژوهش متناسب با درس بدهند همچنین می‌توان به کودکان بن تخفیف و یا هدیه کتاب اهدا کرد تا تشویق‌کننده باشد همچنین جای کتاب به عنوان جایزه در بسیاری از مدارس خالی است و اهدای بن کتاب می‌تواند جای این موضوع را بگیرد. نکته بعد برپایی نمایشگاه کتاب است که بهتر است در دوره ابتدایی این موضوع به دلیل تنوع طلبی کودکان، فصلی و مقطعی باشد. نکته مهم بعدی برای افزایش مطالعه کودکان، خود والدین هستند که می‌توانند تجربه خوشایند خود را به فرزندان ارائه دهند و آنها را به مطالعه سفارش کنند و تقویت مثبت ایجاد کنند. موضوعی با عنوان فوق برنامه در آموزشگاه‌ها وجود دارد که بهتر این نیز با کتاب و کتابخوانی همراه باشد و ساعات بیشتر با آن باشد. داستان کوتاه نیز می‌تواند بسیار کمک‌کننده باشد و بهتر است که بعد از خواندن از او پرسیم که از آن کتاب چه چیزی یاد گرفته است و آیا کتاب توانسته برای او روشنگری کند و یا واضح بوده یا خیر. ما باید از فرزند خود بخواهیم هر چقدر که می‌تواند، بعد از مطالعه کتاب از آن یادداشت بردارد تا میزان یاد گرفتن بیشتر شود. ترجیحاً بهتر است کودکان را برای مطالعه به کتابخانه یا پارک و محیط باز ببریم زیرا تحقیقات نشان داده است که کودکان در این دو مکان و حتی در طبیعت بیشتر از کتابخانه، یاد می‌گیرند و تمرکز دارند. اردوهای تفریحی و مطالعه در این مکان‌ها نیز کمک‌کننده است. خواندن شعر نیز به تقویت گوش موسیقایی و تقویت هوش و دانش کودک کمک زیادی می‌کند و آنها را تشویق به خواندن می‌کند. پدر بزرگ و مادر بزرگ نیز نقش زیادی در زمینه تشویق فرزندان به مطالعه دارند و حتی در بعضی سنین، تأثیرگذاری آنها بیشتر از والدین است و فرزند حرف شنوی بیشتری نسبت به آنها دارد. مدرسه باید دانش‌آموزان را با نشریات مختلف آشنا کند و حتی مجلاتی را به آنها اهدا کند و مدرسه باید در هر کلاس کتابخانه قرار دهد و این موضوع به مطالعه فرزندان بسیار کمک می‌کند و میزان مطالعه را بالا می‌برد. نکته دیگر این است که مدرسه تلاش کند تا نویسندگان و یا شاعران را به مدرسه دعوت کند تا آنها برای بچه‌ها مطالبی را

بیان کنند و یا داستانی را روایت کنند و آنها را تشویق به خواندن باقی مطلب در کتاب کنند و این ارتباط نزدیک با شخص نویسنده برای کودکان جذاب است. نکته بعدی برگزاری مسابقات است که بچه‌ها را جذب به کتاب می‌کند زیرا همه کودکان به برنده شدن و جایزه علاقه دارند و به همین دلیل تلاش می‌کنند که در مسابقه شرکت کنند و برنده شوند. در دوره ابتدایی باید کتاب‌های مرجع به فرزندان معرفی شوند تا آنها با مشاهیر و نویسندگان و بزرگان آشنا شوند و آثار آنها را بیشتر بشناسند همچنین ما می‌توانیم برای ترویج فرهنگ کتابخوانی بین کودکان برای آنها جشن عضویت در کتابخانه برگزار کنیم. والدین خودشان باید فرهنگ مطالعه را در خانواده رعایت کنند تا بتوانند انتظار داشته باشند که فرزندان نیز رعایت کنند.

استاد خالقی:

* در بسته‌های کارنامه یک کارنمای آموزشی قرار دارد که مخصوص عملکرد دانش‌آموزان در طول ترم است و یک کارنمای دیگر مخصوص اولیا قرار دارد و برگه‌های ارزشیابی. برنامه ارزشیابی در ابتدایی به صورت توصیفی است و کل عملکرد فرد در طول ترم و با نظر معلمین ارائه می‌شود همچنین همه کارهایی که در طول ترم انجام شده از جمله دست سازه‌ها، تکالیف، امتحانات و ... همگی در کارنامه نشان داده شده. کارنمای آموزشی هر درس را با اهداف آن درس مشخص کرده است و سطح هر کدام از بچه‌ها در آن نشان داده شده که هر کس در چه موقعیتی قرار دارد برای مثال خیلی خوب است یا خوب و الان تمام اولیا می‌توانند مطلع شوند که فرزند آنها در هر مبحث در چه سطحی قرار دارد و برای بهبود مشکلات فرزند خود تلاش کنند. تمام دروس و موارد نیز در کارنما ثبت شده است. در بحث کارنامه‌ی اولیا نیز عناوینی مانند حضور در جلسات، شرکت در مدرسه مادران، پیگیری آموزشی و ... ذکر شده و به جمع بندی رسیده و در قالب کارنامه درآمده است.

پایان مبحث

جلسه عمومی مادران دبستان یک

۱۴۰۲/۱۱/۱۱